

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMİNDE ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİNİN ROLÜ VE ÖĞRENCİLERİN BEKLENTİLERİ

Dr. Asiye Kakırman Yıldız
Marmara Üniversitesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
akakirman@marmara.edu.tr

Özet

Türkiye’de üniversiteler gerek kuruluş biçimleri gerekse idari yapıları ile birbirinden farklı özellikler göstermektedir. Bu farklı özelliklere bağlı olarak üniversitelerde kurulmuş olan kütüphane yapıları da farklılık göstermektedir. Ancak, kütüphane yapıları farklılık gösterse de hizmet sunma amaçları aynıdır: Kullanıcının bilgi ihtiyacını temin etmek. Buna bağlı olarak her üniversite öğrencisinin bilgi edinme yaklaşım ve beklentisi de benzerlik göstermektedir.

Bu çalışmada yer alan anket soruları kuruluş, işleyiş, idari ve iktisadi yapıları birbirinden farklı olan Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Okan Üniversitesi ve İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi’nde eğitim gören üniversite öğrencilerine uygulanmıştır. Çalışmada, üniversite öğrencilerinin eğitim gördükleri okullarda faaliyet gösteren üniversite kütüphanelerinin mevcut durumunu ya da onların hizmet verme şeklini değerlendirmesinden ziyade, öğrencilerin bu kütüphaneleri kullanıp kullanmadıkları; kullanıyorlarsa hangi amaçla kullandıkları ve kullanmıyorlarsa nedenleri, üniversite kütüphanelerinin öğrencilerin eğitimine katkısı ve onların kütüphanelerden beklentileri irdelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Üniversite eğitimi, üniversite kütüphaneleri, üniversite öğrencileri, bilgi edinme yaklaşımı.

THE ROLE OF UNIVERSITY LIBRARIES IN THE EDUCATION OF UNIVERSITY STUDENTS AND STUDENTS’ EXPECTATIONS

Abstract

The universities in Turkey have various different characteristics, both from the point of view of their foundation and also in respect of their administrative structures. Due to these differences, the structure of the libraries set up by these universities also show differences from each other. Nevertheless, although the structures of the various libraries display differences, their aim of providing service is the same: to meet the information needs of their users. Moreover, all university students tend to have a similar approach to obtaining information and similar expectations.

The questionnaire (survey questions) which form a part of this study were put to students of Marmara University, Istanbul University, Istanbul Kültür University, Okan University and Istanbul 29 Mayıs University, all of which have differences with regard to foundation, daily running, management, administrative structure and financial structure. The study, rather than focussing on the condition of the individual libraries of the universities at which the students are studying or the way in they provide services, will examine whether the students use the university libraries or not and, if they use them, for what purposes they use them and, if they do not use them, the reasons why they do not use them, the contribution made by the university libraries to the students’ education and the expectations of the students themselves.

Keywords: University education, university libraries, university students, approach to obtaining information.

GİRİŞ

Toplumda, kültürde, ekonomide ve teknolojiye yaşanan değişim ve gelişmeler doğrudan eğitimi de etkilemektedir. Yaşam boyu öğrenmenin bir norm haline geldiği günümüzde eğitim artık başarı için ön koşul

olan ulusal bir insani hak ve ihtiyaç haline gelmiştir. Farklı ve daha geniş bir açıdan bakıldığında ise, gittikçe daha da karmaşık hale gelen dünyada, kişisel gelişim ve başarı sağlamak için bir ihtiyaçtır. Kütüphaneler ise bu ihtiyacı sağlayacak olan geçitlerdir (Tam ve Robertson, 2002).

Değişen eğitim çevresini etkileyen en temel faktör teknolojidir. Teknolojik gelişmeler öncelikli olarak öğrenme süreçlerinde ve tarzlarında yarattıkları değişikliklerle öğrenci grup üzerinde etkili olmaktadır. Değişik öğrenme tarzlarından istediğini seçebilen öğrenciler, isterlerse uzaktan eğitim yoluyla öğrenim görebilmekte isterlerse on line olarak interaktif bir metodu tercih edebilmektedirler. Dolayısıyla eğitimde yaşanan bu gelişmeler sanal kütüphaneleri oluşturmakta ve kütüphanecilerin bu yeni duruma uygun stratejiler geliştirmesini gerekli kılmaktadır.

Geçmişte üniversite kütüphaneleri bilgi kaynaklarına ev sahipliği yaparken, içinde bulunulan dönemde büyük bir dönüşüm yaşayarak, sahiplik mekanizmasından erişim mekanizmasına doğru bir değişim içine girmiştir. Ayrıca yeni dönemde kütüphane, üniversite toplumuna eskiden olduğu gibi reaktif değil, proaktif bir katılım gerçekleştirme zorunluluğundadır (Yılmaz, 2005).

Uzaktan eğitimin yoğunlaşarak uygulanmaya başlaması, uzaktan ders alan ve bu nedenle kampüse bağlı olmayan kullanıcı grubunun oluşması neticesinde üniversite kütüphaneleri giderek daha az kampüse bağlı duruma gelmiştir (Yılmaz, 2005). Bu durumda kütüphanecilerin, kütüphane binasına gelen kullanıcıların dışındaki bu gurubun da gereksinim ve beklentilerini belirlemek gibi bir zorunlulukları ortaya çıkmıştır. Eğitimde yaşanan değişimler gibi, kütüphane kullanıcılarının değişim ihtiyacı da kütüphaneler ile kullanıcıları arasındaki ilişkiyi önemli ölçüde etkileyecektir. Yaşam boyu öğrenme gerekliliği kullanıcıların hayatlarının her döneminde ve anında istedikleri bilgiye istedikleri anda tam ve doğru olarak erişmelerini gerekli kılmaktadır.

Üniversite Kütüphaneleri Ve İşlevleri

Üniversitelerin, bir ülkenin ilmi ve fikri gelişiminde en büyük pay sahibi olması dolayısıyla büyük önem arz eden üniversite kütüphaneleri ile ilgili olarak, çok sayıda tanım yapılmıştır. Üniversite kütüphanelerinin belli özelliklerine dikkat çeken tanımlarda ortak olan görüşe göre üniversite kütüphaneleri, bağlı olduğu üniversitenin eğitim, öğretim ve araştırma işlevini tam anlamıyla yerine getirmesi için gereksinim duyulan ve sunduğu bilgi hizmetiyle üniversitenin, dolayısıyla toplumun gelişmesine önemli katkılarda bulunan kurum olarak tanımlanmaktadır (Baysal,1982).

Üniversite kütüphaneleri, üniversitenin amaç ve işlevlerine paralel olarak üniversitede yapılan öğretimi, araştırmayı, akademik çalışmalarını doğrudan destekleyen, sürekli yeni bilgi kaynakları ile gelişen ve bilimin son verilerini kullanıma sunan ve ders programlarının içeriğinin oluşturulmasında katkı sağlayan kurumlardır (Çukadar Gürdal, Çelik ve Kahvecioğlu, 2011).

Diğer kütüphane türlerinde olduğu gibi toplumu bilgilendirmek ve bilgi toplumu olma yolunda hazırlamak amacı üniversite kütüphanelerinde de vardır. Ancak üniversite kütüphanelerinde diğer kütüphane türlerinden farklı olarak, bilimsel çalışmaları desteklemek amacı da vardır. Dolayısıyla bir üniversitenin kütüphanesinin ihtiyaçlara ve beklentilere cevap verememesi, üniversite öğrencilerinin eğitimini destekleyemeyeceği ve dolayısıyla üniversite kütüphanesinin öğrenciler nezdindeki itibarının yok olacağı anlamına gelmektedir.

İlk defa 1958 yılında Detroit Wayne Üniversitesi'nden Knapp, kütüphanenin üniversite içinde daha etkin bir konumda olabilmesi için ders programlarının belirlenmesinde öğretim üyeleriyle birlikte kütüphanecilerin de rol almasını önermiştir. 1989 yılında ALA (American Library Association) tarafından hazırlanan raporda, üniversitenin kalitesiyle kampüste yer alan bilgi kaynaklarının sayısı ve bu kaynakların o kampüste eğitim gören öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap vermesi arasında bir paralellik olduğuna vurgu yapılmıştır (Saatçioğlu, Özmen ve Özer, 2003).

Üniversite Kütüphanelerinin Üstlendikleri Misyon

Kütüphaneler kullanıcıları artık birer müşteri olarak görmekte, hatta Amerika'da bazı kütüphanelerin kullanıcılarına "patron" dediği bilinmektedir. Bu yaklaşım değişikliği, aslında kütüphanelerin birer işletme olarak değerlendirildiğinin de kanıtıdır.

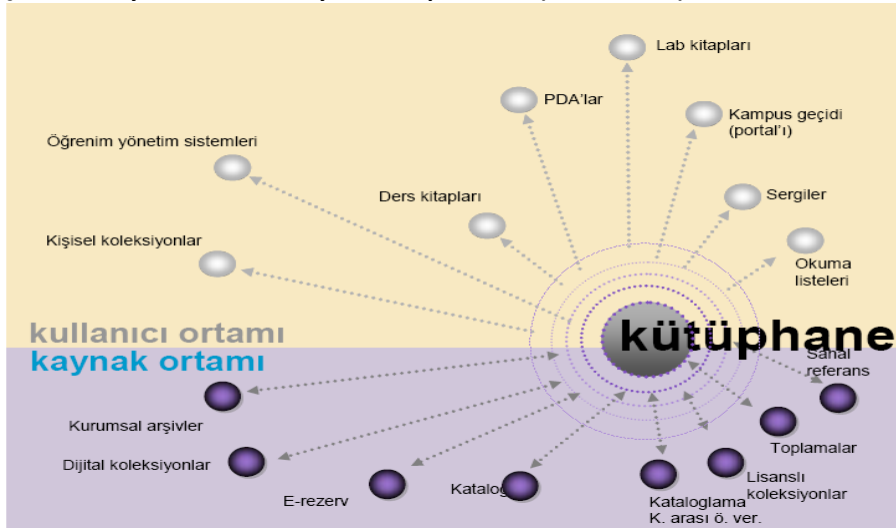
Yaşayan bir sistem ve kâr amacı gütmeyen bir hizmet işletmesi olarak kütüphanelerin de, dünyada yaşanan gelişme ve değişimlere kayıtsız kalması mümkün değildir. Bir amacı, hedefi ve kitlesi olan her kurum gibi kütüphaneler de varlıklarını geliştirerek sürdürmek, hitap ettikleri kitlenin ihtiyaçlarına cevap vermek, beklentileri karşılamak ve hizmet kalitelerini artırmak durumundadırlar.

Bilgi kaynakları sayısının ve erişim yönteminin her gün yeniden değişmesi sonucunda, yeni kullanıcı özellikleri oluşmuş ve kütüphanelerin kullanıcı profili de değişmiştir. Literatüre göre, özellikle üniversite kütüphaneleri, büyük kitap mağazaları, çevrimiçi bilgi sağlayıcıları, adrese belge sağlama servisi gibi hizmetler karşısında kullanıcılarını ellerinde tutmak için büyük bir rekabet içindedir. Dolayısıyla üniversite kütüphanelerinin dünyadaki bilgi hizmetlerinde ortaya çıkan gelişmeleri takip ederek kullanıcılarının beklentilerini dikkate almaları bir zorunluluk gibi görünmektedir.

Bir hizmet işletmesi olarak kütüphanelerin hammadde bilgi kaynaklarıdır. Kütüphanelerde hizmetin temel hammaddesinin sağlanması ve hizmete sunulması, koleksiyonun sürekli güncel tutulması, dünyadaki gelişmeleri yakından izlemeleri ve kullanıcılarının bilgi ihtiyacını karşılayabilmeleri ile mümkündür.

Elektronik iletişimdeki gelişmeler belki kullanıcıların geleneksel kütüphanelere olan ihtiyacını azaltacaktır. Gelecekte kütüphanecilerin daha karmaşık resmi, etnik, teknik ve hukuksal konularda yol gösterici olacağı tahmin edilmektedir (Tam ve Robertson, 2002).

Şekil 1. 10 yıl sonra düz dünyada kütüphaneler (Tonta, 2006)

Teknolojik gelişmeler bilimsel araştırma yapma tarzını da etkilemekte ve değiştirmektedir. Bu gerçekten hareketle, insanlar gelecekte, ellerinde küçük birer palmtop ile otobüste, yolda, alışverişte, evde vb. istedikleri her tür bilgiye sahip olmak isteyecekleri senaryosunun gerçekleşmesi muhtemel görünmektedir. Hatta bu senaryonun gerçekleşmeye başladığını söylemek mümkündür.

Üniversite Öğrencilerinin Kütüphaneden Beklentileri

Gelişen teknoloji, kullanıcıların istek ve beklentilerinde de radikal değişiklikler yaratmış, teknolojinin kullanımı kullanıcının istek ve beklentilerini önceden tahmin ederek bir adım önde olmak şeklinde "gelecek odaklı" olmuştur. Kullanıcıların istek ve beklentilerindeki değişim, bir hizmet işletmesi olarak kütüphanelerin hizmet anlayışında da değişimin yapılmasını, yeniden yapılanmalarını gerekli kılmıştır.

Kütüphanelerin performans göstergeleri hesaplanırken, girdi ve çıktı miktarları değerlendirilirken ya da kütüphane hizmetlerinin nitelikleri ölçülürken referans alınan değer "kullanıcı memnuniyeti"dir (Stephens ve Russell, 2004). Dolayısıyla bu değer kütüphanelerin programlarının planlanmasını ya da yönetimini doğrudan etkileyen temel faktör olacaktır.

YÖNTEM

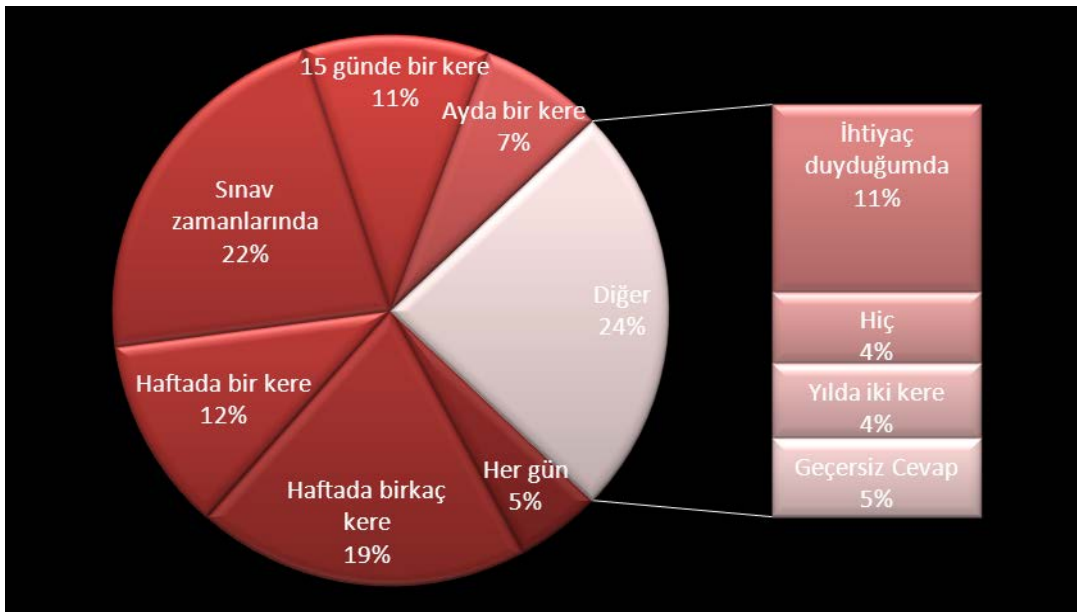
Üniversite kütüphanelerinin, üniversite öğrencilerinin eğitimindeki rolünü ve öğrencilerin bağlı oldukları üniversitenin kütüphanesinden beklentilerini tespit etmeyi amaçlayan bu çalışma kuruluş, işleyiş, idari ve iktisadi yapılarını birbirinden farklı olan Marmara Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Okan Üniversitesi ve İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi'nde eğitim gören 500 üniversite öğrencisine uygulanmıştır. Uygulama sonuçları SPSS istatistik programında değerlendirilmiştir.

Çalışmada, üniversite öğrencilerinin eğitim gördükleri okullarda faaliyet gösteren üniversite kütüphanelerinin mevcut durumunu ya da onların hizmet verme şeklini değerlendirmesinden ziyade, öğrencilerin bu kütüphaneleri kullanıp kullanmadıkları; kullanıyorlarsa hangi amaçla kullandıkları ve kullanıyorlarsa nedenleri, üniversite kütüphanelerinin öğrencilerin eğitimine katkısı ve onların kütüphanelerden beklentileri irdelenmiştir. Üniversite kütüphaneleri hizmet verdiği üniversite öğrencilerinin kaynak ihtiyacını, hangi fakülte ve bölümde olduğuna bakmaksızın desteklemede önemli bir vazifeye sahiptir. Üniversite öğrencilerine uygulanan bu anketin amacı, öğrencilerin eğitimleri sırasında ihtiyaç duydukları kaynakları / bilgileri kütüphaneden ne derece edinebildiğini tespit etmek ve kütüphanenin bu vazifeye yönelik neler yaptığını belirlemektir.

BULGULAR ve YORUMLAR

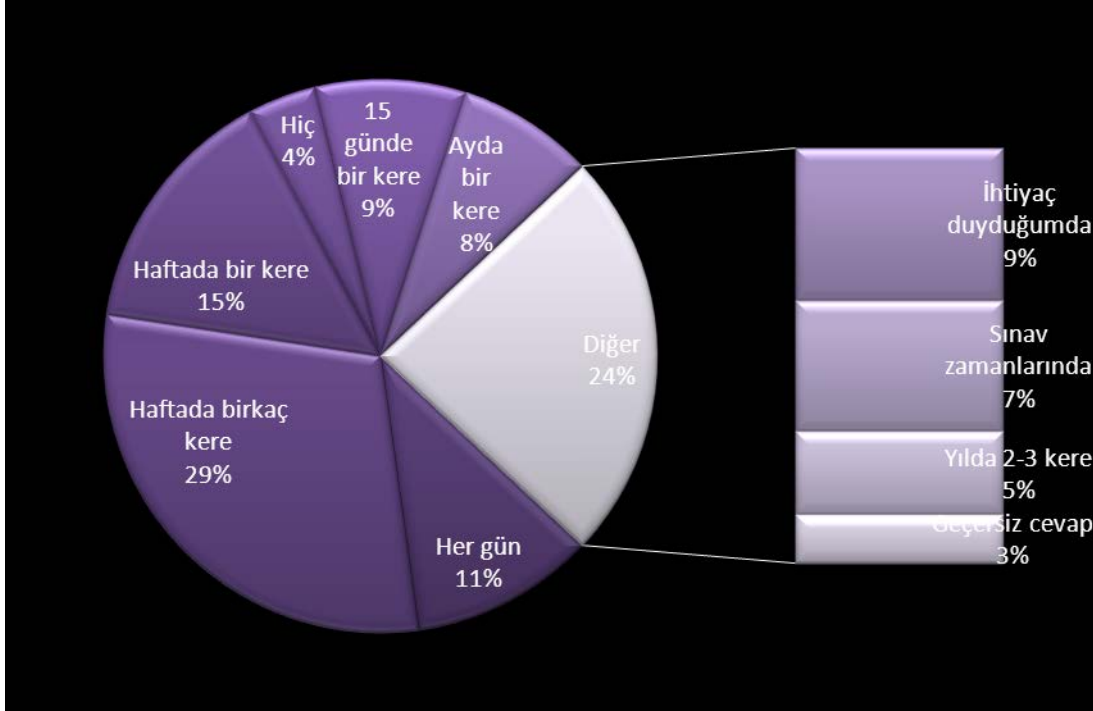
Anket çalışmasında, kütüphane hizmetlerini kullananların özellikleri tespit edilmeye çalışılacaktır. Bu bölümden elde edilecek veriler, kütüphanenin hangi hizmetlerinin yoğun olarak kullanıldığını, hangi hizmetlerin iyileştirilmesi gerektiğini gösterecek ve kütüphaneler kendilerine bir yol haritası çizerken, bu çalışmadan elde edilen verilerden istifade edebileceklerdir.

1- Üniversitenize ait merkez kütüphaneye hangi sıklıkta gidiyorsunuz?

Öğrencilerin merkez kütüphaneyi fiziksel olarak kullanım sıklığını ölçmeyi amaçlayan bu soruda, düzenli olarak kütüphaneyi kullananların oranının oldukça düşük olduğu görülmektedir. Öğrencilerin kütüphaneyi fiziksel olarak kullanımının az olması, kütüphaneyi dijital ortam üzerinden kullanıyor olmalarına bağlanabilir. Kütüphaneye gidenlerin ise kütüphaneyi sınav zamanlarında çalışma alanı olarak kullandığı görülmektedir. Dolayısıyla bu öğrenciler için kütüphanenin "mekan olarak" eğitimlerindeki rolü, onlar için uygun bir çalışma alanı olmasıdır.

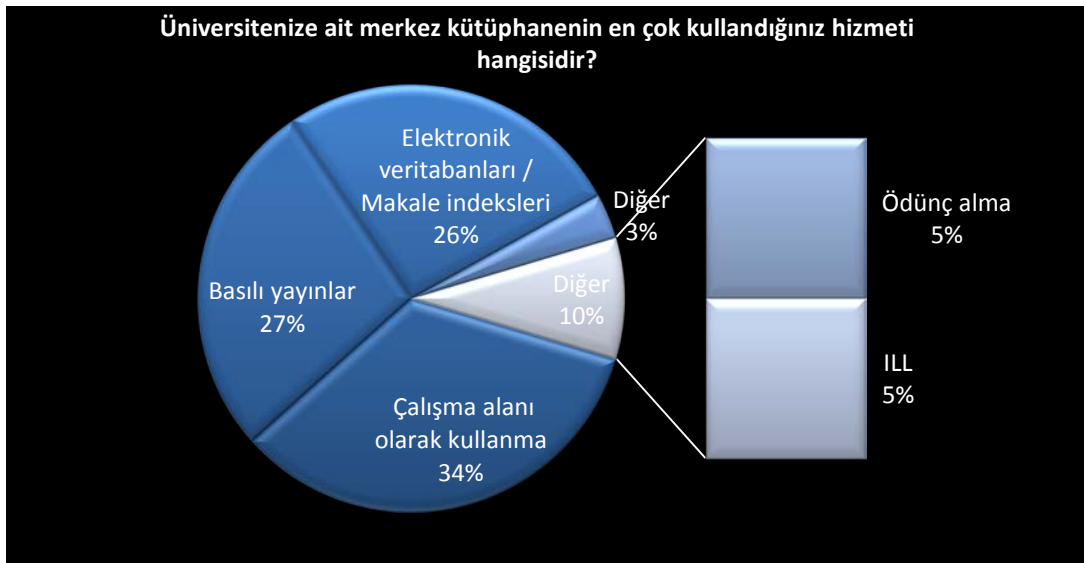
2- Üniversitenize ait merkez kütüphaneyi on-line olarak hangi sıklıkta kullanıyorsunuz?

Kütüphanenin fiziksel olarak kullanılma oranıyla kıyaslandığında, uzaktan erişim yoluyla kütüphane kullanımının iyi seviyede olduğu görülmektedir. Nitekim öğrencilerin %29'u haftada birkaç kere; %11'i her gün; %15'i haftada bir kere; %9'u 15 günde bir kere ve %8'i ayda bir kere kütüphaneyi on-line olarak kullandıklarını belirtmişlerdir.

Ortalama olarak öğrencilerin %72'sinin en azından ayda birkaç kere kütüphaneyi on-line olarak kullandığı anlaşılmaktadır. Bu sonuç hem araştırmaya konu olan kütüphanelerin öğrencilerin bilgi ihtiyacını temin etme noktasında başarılı olduklarını hem de öğrencilerin kütüphanelerinden memnun olduklarının bir göstergesidir. Bunun dışında bu grafiğin sonuçları, öğrencilerin kütüphaneleri artık mekân olarak kullanmak yerine uzaktan erişim yoluyla kullanmayı tercih ettiklerini göstermesi bakımından iyi değerlendirilmelidir.

3- Üniversitenize ait merkez kütüphanenin en çok kullandığınız hizmeti hangisidir?

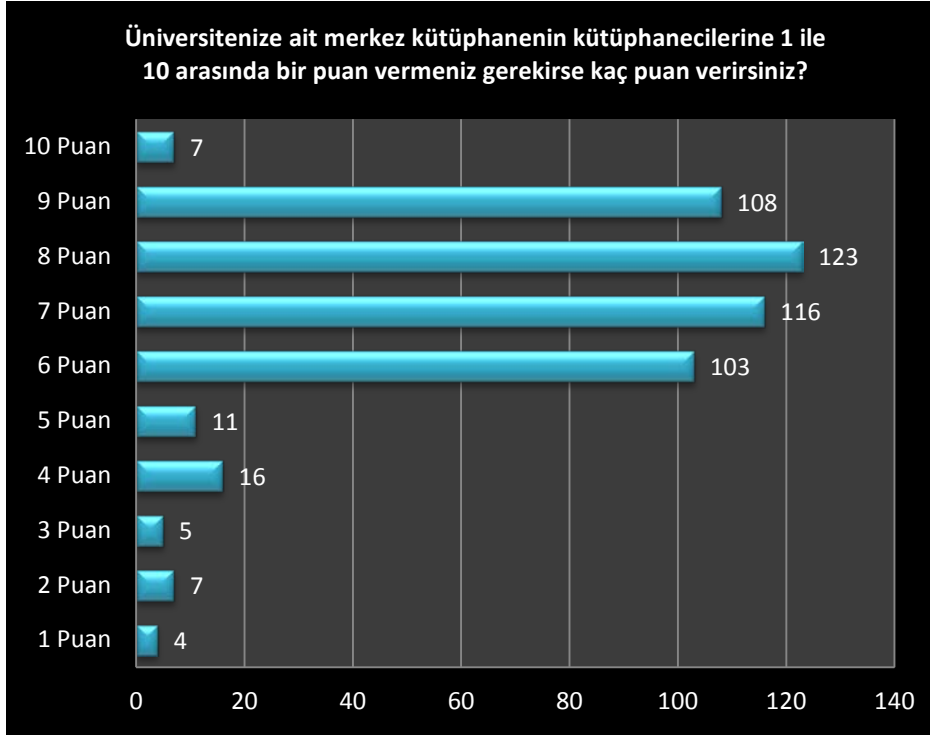
Öğrencilerin, üniversitelerine ait merkez kütüphanenin hangi hizmetlerinin kullanıldığını sorgulayan bu grafik sonuçları, yukarıdaki ilk iki grafiği destekler niteliktedir. Nitekim öğrencilerin % 34'ü kütüphaneyi çalışma alanı olarak kullanırken % 27'si basılı yayınlar, % 26'sı ise elektronik veri tabanlarını kullandığını belirtmiştir. Dolayısıyla öğrenciler için kütüphanenin uygun bir çalışma alanı olması ve istedikleri yayınlara istedikleri zaman ulaşabilmesi oldukça önemlidir. Bu önem, onlar için kütüphaneyi başarılı ya da başarısız olarak niteleyebilecek temel kriterlerdir.

4- Üniversitenize ait merkez kütüphanenin eğitim gördüğünüz bölümü desteklediğini düşünüyor musunuz?

Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevapta dikkati çeken husus, "hayır" oranının oldukça yüksek olmasıdır. Öğrencilerin %35'inin olumsuz görüş bildirdiği bu soruya evet diyenlerin oranı %24, kısmen diyenlerin oranı ise %36'dır. "Evet" ve "kısmen" cevapları birlikte değerlendirildiğinde %60 oranında olumlu bir sonuç yakalanmış olur. Ancak yine de yetersiz olan bu sonuca göre, öğrenciler için kütüphaneleri mekân olarak ve uzaktan erişim imkânı bakımından yeterli seviyede iken, kendi dersleri için gerekli olan kaynakların temini noktasında yetersiz görünmektedir. Dolayısıyla bu sonuçtan, öğrencilerin kütüphanelerini sadece kendi ders ihtiyaçlarını temin için değil, bilgi edinme ihtiyaçlarını karşılamak için kullandıklarını da çıkarmak mümkündür.

5- Üniversitenize ait merkez kütüphanenin kütüphanecilerine 1 ile 10 arasında bir puan vermeniz gerekse kaç puan verirsiniz?

Bu grafikten elde edilen sonuçlar ülkemizdeki kütüphanecilerin kullanıcılar tarafından algılanışını yansıttığı için oldukça önemli görülmelidir. Grafik sonuçlarına göre öğrenciler, hizmet aldıkları üniversitelerin kütüphanecilerinden oldukça memnun görünmektedir. Nitekim 500 öğrencinin değerlendirdiği bu sonuçlara göre kütüphaneciler 400 'den fazla öğrenciden 6 ile 9 arasında değişen puanlar almıştır. Kütüphanelerin temsil yüzü olan kütüphanecilerin öğrenciler üzerinde olumlu bir etki bırakmış olması kütüphanecilik mesleği açısından da önemlidir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Üniversite Öğrencilerinin Kütüphaneden Beklediği Bilgi Sağlama Hizmetleri

Bilgi sağlama hizmeti, basit ve kolay yanıtlanabilen sorulardan, araştırma gerektiren soruları yanıtlamaya, kütüphaneler arası ödünç vermeden seçmeli bilgi yayını hizmetine kadar birçok hizmet çeşidini kapsamaktadır. Bilgi sağlama hizmeti bazen sorulan bir soruya cevap vermek şeklinde gerçekleşirken bazen de yanıtlanabilmesi için araştırma yapılmasını gerekli kılmaktadır.

Üniversite öğrencilerinin, genellikle istedikleri yayına ulaşamamaktan, kendi alanlarıyla ilgili yeni çıkmış bir yayından haberdar olamamaktan ve kütüphanenin mekân olarak yetersiz olmasından şikâyetçi oldukları görülmüştür. Buna göre üniversite öğrencilerinin üniversite kütüphanesinden asgari düzeyde 3 hizmet beklentisi vardır:

1- *Kütüphaneler arası ödünç verme:* Kütüphanenin kendi dermesinde bulunmayan yayın ya da yayınları kullanıcının adına bir başka kütüphaneden ödünç alması ve kullanıcıya yararlanması için ödünç vermesi olarak tanımlanabilen kütüphaneler arası ödünç verme, kütüphanelerin bilgi sağlama hizmetlerinden biridir.

2- *Seçmeli bilgi duyurusu (SBD):* Yayın sayılarındaki sürekli artış ve kullanıcıların devam eden bilgi istekleri, yeni bir hizmet türünün ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kullanıcıları ilgili oldukları alanlarda yayınlanan yeni eserlerden haberdar etmeyi sağlayan bu hizmet "güncel duyuru hizmeti"dir. SBD, kullanıcının isteklerine göre şekillenmiş bir bilgi hizmetidir. Daha çok akademik ve özel kütüphaneleri kullanan araştırmacılar için verilen bu hizmet sayesinde araştırmacı, ilgili olduğu alan ile ilgili bilgi ihtiyacını güncel olarak elde eder. Bu sayede kullanıcı hem zamandan tasarruf etmiş hem de alanındaki eserleri güncel olarak takip etmiş olur.

3- Mekân olarak kütüphane: 21.yüzyıl kütüphane binalarının artık sadece kullanıcı ihtiyaç ve beklentilerine göre değil, aynı zamanda hem derme yapısına hem de kütüphanecilerin ihtiyaçlarına göre biçimlendirilmesi gerektiği, tartışılan bir konudur (Brian, 2001). Bu konuda en etkili çözümün kullanıcı, kütüphaneci ve derme arasındaki ilişkide yattığı söylenebilir. Nitekim kütüphane binalarının tasarlanmasında ihtiyaçlar, binanın kullanım amaçlarına göre belirlenir. Her bina gibi kütüphane binası da kullanıcıya ve işlevine göre değişen özelliklere sahiptir (Küçükcan, 2007).

Kullanıcıların bilgi ihtiyaçlarının karşılandığı özel mekânlar olan kütüphaneler, hem fiziksel (konfor, ışık, vb.) hem de psikolojik (renk, estetik değerler vb.) olarak kullanıcı ihtiyaçlarına göre tasarlanmış olmalıdır. Bunların arasında görme engelliler için ayrı çalışma odalarının hazırlanmış olması, bedensel engelliler için binanın buna uygun tasarlanmış olması, grup çalışmaları için grup çalışma odalarının bulunması, lisansüstü öğrenciler için özel çalışma odalarının olması sayılabilir.

SONUÇ

Kütüphanenin hizmet sunumlarında ve derme geliştirme politikasında, fakülte bölümleriyle işbirliği yapması, kalitenin artırılmasında başlangıç noktasını oluşturmaktadır. Bu işbirliği neticesinde kütüphane, hem bölümlerde ihtiyaç analizi yapma fırsatı elde etmiş olacak hem de her bir bölümdeki öğrenci ve akademisyenlerin kütüphaneyi kullanma oranı artacaktır.

Üniversite kütüphanelerinin farklı gereksinimlere ve özelliklere sahip kullanıcı gruplarının daha iyi anlaşılabilmesi ve hizmetlerin bu anlayışa göre düzenlenebilmesi amacıyla uygulanan kullanıcı odaklı hizmet kalitesi ölçüm anketleri, kütüphane yönetimlerine hizmetlerin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi ile ilgili planlamada önemli veriler sağlamaktadır. Bu anlamda, kütüphane bilgi kaynaklarının kullanıcı için yeterli ve elde edilebilir olması, kütüphanecilerin kullanıcıya kolaylık göstermesi, yardımsever olması, işlerinde yetkin olmaları ve kütüphanenin fiziksel olarak kullanıcıya sıcak görünmesi, hizmet kalitesini belirleyen ve kullanıcılarının kütüphaneden beklentilerini gösteren unsurlar arasında yer almaktadır.

İyi bir üniversite kütüphanesini oluşturan temel unsurlar, modern ve ergonomik bir yapı, kullanıcılarla iletişimi güçlü kütüphaneciler, kullanıcıların yayın talebini karşılayabilecek iyi bir bütçe ve hem kütüphanecileriyle hem de kullanıcılarıyla bütünleşmiş bir kütüphane yöneticisidir.

Ders programlarına kütüphaneciliğin yeni gelişmeleri ile ilgili dersler eklenmeli ve yeni gelişmelerin takibinin yapıldığı seminerler, çalışmalar yapılmalıdır. Kütüphaneler, özellikle de üniversite kütüphaneleri hem kütüphanecileri hem de kullanıcıları etkiler bir biçimde hiç olmadığı kadar büyük bir değişim içindedir. 21.yy, **bilgi toplumunun** oluşumu ve şekillenmesi için kütüphanelere çok önemli bir fırsat tanımakta ve kütüphanelerin özellikle akademik dünyada önemli bir rol üstlenmesini desteklemektedir. Bu nedenle **işbirlikleri** ve **ortak vizyon** sahibi olmak çok önemli görülmektedir (Kakırman Yıldız, 2009).

Not: Bu çalışma 07-09 Kasım 2012 tarihlerinde Antalya'da 16 Ülkenin katılımıyla düzenlenen "World Conference on Educational and Instructional Studies - WCEIS-2012"da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Baysal, J. (1982). *Kütüphanecilik Alanında Yeni Kavramlar Araçlar Yöntemler*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.

Çukadar, S., Gürdal, G., Çelik, S. ve Kahvecioğlu, K. (2011). Türkiye'de Üniversite Kütüphaneleri: Mevcut Durum ve Gelecek. 09.09.2012 tarihinde www3.dogus.edu.tr/scelik/makaleler/_uyk_2011_Bildiri.pdf adresinden erişildi.

Kakırman Yıldız, A. (2009) *Kütüphaneler için değişim yönetimi modeli*. Yayımlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Küçükcan, B. (2007). *Üniversitelerde Kütüphane Binaları Kullanım Verimliliğinin Yapı Biyolojisi Açısından İncelenmesi*, İstanbul, Türk Kütüphaneciler Derneđi.

Lang, B. (2001). Library Building for the New Millennium, *Library Buildings in a Changing Environment* içinde, ed. Marie-Françoise Bisbrouck , München, K.G. Saur.

Saatçioğlu, Ö., Özmen, Ö. Ve Özer, P.S. (2003). Bilgi Okuryazarlığı Becerilerinin Geliştirilmesinde Kütüphanelerin Rolü ve Dokuz Eylül Üniversitesi Uygulaması. *Bilgi Dünyası*, 4 (1): 45-63.

Stephens, D.ve Russell, K. (2004). Organizational Development and Leadership, *Library Trends*, 53 (1) : 238-257. Tam, L.W.H. ve Averil C. R. (2002). Managing Change: Libraries and Information Services in the Digital Age. *Library Management*. 23 (8/9):369-377.

Tonta, Y. (2006). Kütüphaneler Sanal Güzergâhlara mı Dönüşüyor ?, I. Uluslararası Bilgi Hizmetleri Sempozyumu Bildirileri içinde, İstanbul,

Yılmaz, E. (2005). *Bilgi Merkezlerinde Toplam Kalite Yönetimi*. Alp Yayınevi, Ankara.